

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/817/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713212060
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713212060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: U. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. I. XXX, D., štátna občianka SR, o zaplatenie 822,70 € s prísl., na odvolanie navrhovateľa zo dňa 28. 08. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/218/2015-67 zo dňa 14. 07. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Procesný súd zamietol návrh navrhovateľa a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Návrhom doručeným na Okresný súd Zvolen dňa 18.07.2013, postúpeným tunajšiemu súdu ako miestne príslušnému dňa 17. 12. 2013, sa právny predchodca navrhovateľa (spoločnosť Consumer Finance Holding a.s.) domáhal proti odporkyni zaplatenia sumy 822,70 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 12. 07. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania na základe zmluvy o pôžičke č. 6055540 zo dňa 17. 10. 2008.

V návrhu uviedol, že dňa 17. 10. 2008 uzatvoril s odporkyňou zmluvu o pôžičke č. 6055540, na základe ktorej poskytol odporkyni celkovú sumu pôžičky 1 481,11 Eur. Odporkyňa mala pôžičku splácať v 48 mesačných splátkach po 32,20 Eur, do podania návrhu na súd uhradila 615,- Eur. Vzhľadom na to, že odporkyňa porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, navrhovateľ ju listom zo dňa 02. 07. 2010 (predžalobná upomienka) vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Odporkyňa dlžné splátky neuhradila, jej dlh ku dňu podania návrhu na súd predstavoval 822,70 Eur. Navrhovateľ si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania z tejto sumy.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k návrhu uznala, že porušila podmienky zmluvy o pôžičke. Uviedla, že si zobrala veľa pôžičiek, ktoré nevládze splácať a to bez manželovho vedomia, nakoľko deti študovali na vysokých školách a stále boli bez peňazí. Platí splátky vo výške 84,11 Eur, 80,- Eur, 76,- Eur, 35,- Eur, 20,- Eur a 20,- Eur mesačne, pričom zo svojho platu to nevládze splácať. Aj manžel platí pôžičky, inkaso, teraz im prišiel nedoplatok za plyn, elektrinu a vodu vo výške 869,- Eur a nevie, z čoho to zaplatia. Svoj dlh chce splatiť, ale nemá z čoho, preto žiada o možnosť splácania dlhu v splátkach po 20,- Eur mesačne do času, kým sa zbaví nejakých pôžičiek, ktorých splatnosť končí koncom budúceho roka.

Uznesením č. k. 13Ro/487/2013- 51 zo dňa 11. 03. 2015 súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane navrhovateľa tak, že do konania na miesto doterajšieho navrhovateľa Consumer Finance Holding, a.s. vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpená TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o.

Nakoľko hodnota sporu nedosiahla 1000,- Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea O.s.p.), preto súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p., s čím navrhovateľ súhlasil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín predložených právnym predchodcom navrhovateľa, najmä so zmluvou zo dňa 17. 10. 2008, všeobecnými obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou zo dňa 02. 07. 2010 a fotokópiou návratky doručky, prehľadom splátok a úhrad, ďalej zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 04. 12. 2013 vrátane prílohy, písomným vyjadrením odporkyne a navrhovateľa a zistil tento skutkový stav:

Na základe žiadosti a zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 11850 zo dňa 17. 10. 2008 (na zmluve je uvedený aj č. 6055540) s názvom „Quatro“, právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., schválil odporkyňu pôžičku vo výške 995,82 Eur s výškou mesačnej splátky 32,20 Eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 21,90%, RPMN 21,90 %, priemernej hodnote RPMN 61,36 %, konečnej splatnosti 48 mesiacov, a celkovej sume pôžičky 1 481,- Eur. Podľa čl. VII zmluvy, riadnym vyplnením a podpísaním tejto zmluvy všetkými stranami uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s odporkyňou zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (ďalej „VOP“). Podľa bodu 6.1 VOP je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a/ alebo podmienkach a/alebo VOP. Podľa bodu 6.2 VOP pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Podľa bodu 6.3 VOP v jednotlivých splátkach je zahrnutý dohodnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a poplatok za poskytnutie pôžičky.

Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že odporkyňa uhradila celkom 615,- Eur. Odporkyňa bola vyúčtovaná pokuta vo výške 87,35 Eur.

Predžalobnou upomienkou zo dňa 02. 07. 2010, doručenu odporkyňu dňa 08. 07. 2010, bola odporkyňa právnym predchodcom navrhovateľa vyzvaná na úhradu dlžnej istiny vo výške 1004,23 Eur v lehote 3 dní od doručenia tejto výzvy.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom dňa 14.12.2013 bola pohľadávka voči odporkyňu vyplývajúca zo zmluvy č. 6055540 postúpená na navrhovateľa.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola dňa 17. 10. 2008 uzatvorená zmluva o pôžičke v zmysle § 657 OZ. Ide o spotrebiteľskú zmluvu (keďže na jednej strane vystupuje fyzická osoba spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej

činnosti), ktorá je zároveň v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, preto sa ňu vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ a zákon č. 258/2001 Z.z.. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a obsahovať náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Súd po preskúmaní zmluvy konštatuje, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. g), i) zákona č. 258/2001 Z.z., preto súd v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, vyžaduje sa dátumová špecifikácia. Taktiež z predloženej zmluvy nie je zrejmé, aká časť mesačnej splátky je určená na úhradu istiny, aká časť na úhradu úroku, prípadne na splátku poplatkov.

Keďže odporkyni bolo poskytnuté finančné plnenie vo výške 995,82 Eur, pričom doposiaľ zaplatila právnenému predchodcovi navrhovateľa sumu 615 Eur, súd ex offa skúmal, či vo zvyšnej časti (rozdiel čerpanej sumy po odčítaní plnení odporkyne započítaných na istinu v zmysle § 853 ods. 1 OZ v spojení s § 566 ods. 2 OZ a zmluvnej pokuty) nárok nie je premlčaný. Vzhľadom na procesný charakter ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., chýbajúce prechodné ustanovenia vo vzťahu k nemu, a skutočnosť, že navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd ako orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy povinný ex offa skúmať, či právo navrhovateľa nie je premlčané, hoci odporkyňa námietku premlčania nevzniesla. Pri premlčaní nároku súd vychádzal z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie a to aj so zreteľom na ust. § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 52 ods. 2 veta tretia OZ účinného od 01. 04. 2015 ako aj rozhodovaciu prax súdov (napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/223/2014 zo dňa 29. 10. 2014). V konaní bolo preukázané, že právny predchodca navrhovateľa vyhlásil predčasnú splatnosť pôžičky k 11. 07. 2010 (listom zo dňa 02. 07. 2010 doručeným odporkyni dňa 08. 07. 2010 s lehotou na plnenie 3 dni od doručenia). Keďže navrhovateľ podal návrh na súd dňa 18. 07. 2013, t.j. až po uplynutí 3- ročnej premlčacej doby, súd návrh v dôsledku premlčania práva zamietol.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu (tretí stĺpec v prehľade splátok a úhrad) vyúčtovanú odporkyni vo výške 87,35 Eur, v tejto časti by súd návrh zamietol aj v prípade, že nárok navrhovateľa by nebol premlčaný. Podľa čl. 12.2 VOP, spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30. deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou. Zmluvná pokuta je dojednaná iba vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané odporkyňou, čím nie je splnená základná podmienka platnosti dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 OZ, t.j. že zmluvná pokuta musí byť dojednaná písomne. V spotrebiteľských zmluvách dojednanie zmluvnej pokuty zásadne nemôže byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale iba samotnej spotrebiteľskej zmluvy (I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013). Okrem toho z bodu 12. 2 VOP vyplýva, že odporkyni mohla byť účtovaná zmluvná pokuta len z jednotlivej splátky, t.j. iba do splatnosti dlhu. Z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 8) však vyplýva, že odporkyni boli účtované rôzne druhy pokút aj po zosplatnení pôžičky, teda v rozpore s § 544 OZ a bodom 12. 2 VOP.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenie tohto rozhodnutia.

Súd rozhodoval o trovách konania podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keď navrhovateľ nebol v konaní úspešný a úspešná odporkyňa návrh na náhradu trov konania nepodala“.

Proti rozsudku podal obsiahle odvolanie navrhovateľ, v ktorom okrem citácie rôznych rozhodnutí v podstate namieta iba proti aplikácii usta. § 5b ZoOS. Uviedol, že s touto aplikáciou nesúhlasí, pretože vyššie uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až dňom 01. 05. 2014. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na zákaz retroaktivity právnych noriem. Uviedol, že jeho návrh premlčaný nie je a žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že návrhu bude vyhovené, prípadne žiadal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ si uplatnil aj trovy konania a právneho zastúpenia.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď rozhodol v zmysle enunciátu rozsudku. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti a najmä k dôvodom podaného odvolania krajský súd dodáva.

Špecifickosť ochrany práv spotrebiteľa, ktorá je daná rozsahom zneužívania zákona tzv. „pôžičkárskymi spoločnosťami“ viedla zákonodarcu ešte k zvýšeniu tejto ochrany. Zvýšenie ochrany našlo svoj výraz aj v ust. § 5b ZoOS. Krajský súd nepovažuje toto ustanovenie za protiústavné, pretože ide o výraz smerovania rozhodovania, ktoré sa odvíja od práva Európskej únie.

Tiež použitie ustanovenia § 5b ZoOS v rozhodovaní súdu prvého stupňa nebolo retroaktívnym použitím ustanovenia o premlčaní. Treba zdôrazniť, že ust. § 5b ZoOS je ustanovenie procesnoprávne a nie hmotnoprávne. Znamená to, že súd momentom účinnosti tohto ustanovenia je povinný toto ustanovenie aplikovať a to bez ohľadu na to, či hmotnoprávne vzťahy, ktoré sú podľa tohto ustanovenia posudzované, vznikli pred účinnosťou ustanovenia.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodované, pretože úspešný účastník si v odvolacom konaní trovy neuplatnil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.